

22. 3. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Mimořádné ředitelské volno a mimořádné vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění COVID-19

Vzhledem k přetrvávající celosvětové epidemii onemocnění COVID-19 jsou stále přijímány právní předpisy epidemii zabraňující, popř. snažící se zmírnit její dopady v určitých oblastech, např. ve školství.

Zákon č. [26/2022](#) Sb., zákon o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem pro období epidemie onemocnění COVID-19 a o změně zákona č. [520/2021](#) Sb., o dalších úpravách poskytování ošetrového v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii onemocnění COVID-19, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem“), umožňuje řediteli školy vyhlásit mimořádné ředitelské volno nebo mimořádné vzdělávání distančním způsobem v rozsahu 10 dnů, zejm. v případech, kdy se onemocnění COVID-19 v určité míře „dotkne“ pedagogických pracovníků. Dle zákona o pedagogických pracovnících [\[1\]](#) je pedagogickým pracovníkem ten, kdo koná přímou pedagogickou činnost a je zaměstnancem (jak v pracovním poměru, tak ve vztahu založeném jednou z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr) právnické osoby vykonávající činnost školy [\[2\]](#).

Ředitel školy má právo nástroje, resp. vyhlášení mimořádného ředitelského volna využít v krajních případech, kdy z důvodu izolace, karantény nebo onemocnění COVID-19 pedagogických pracovníků nelze dočasně zajistit vzdělávání ve škole formou prezenční výuky nebo vzdělávání distančním způsobem podle ustanovení § 184a zákona č. [561/2004](#) Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školského zákona“) [\[3\]](#).

Nelze-li zajistit, popř. bude-li ovlivněna možnost zabezpečovat výuku, je třeba na vzniklou situaci reagovat rychle a efektivně. Dle ustanovení § 24 odst. 2 školského zákona může ředitel školy v období školního vyučování ze závažných důvodů, zejména organizačních a technických, vyhlásit pro žáky nejvýše pět volných dnů ve školním roce, resp. „ředitelské volno“, přičemž s ohledem na stále trvající epidemii onemocnění COVID-19 a časté nařizování izolace či karantény ze strany orgánů ochrany veřejného zdraví se jeví jako rozumné a užitečné za splnění podmínek v zákoně o mimořádném ředitelském volnu a mimořádném vzdělávání distančním způsobem stanovených řediteli školy umožnit vyhlášení mimořádného volna, příp. mimořádného vzdělávání distančním způsobem.

Většina škol již pěti volných dnů ve školním roce 2021/2022 využila, popř. naplánovala, přičemž z dosavadního průběhu epidemie se ukazuje, že ředitelé škol „ředitelské volno“ využívají jako flexibilní nástroj k řešení důsledků výskytu onemocnění COVID-19 ve škole, resp. jedná se o okamžité řešení s tím, že využití „pouhých“ pěti dnů nevytváří dostatečný prostor pro řešení výskytů onemocnění COVID-19 a omezení z toho plynoucích a potřebnost tohoto nástroje (mimořádného ředitelského volna) umožní ředitelům škol flexibilně a rychle reagovat na situace, za které je chod školy omezen potud, že je pedagogickému sboru nebo jeho značné části nařízena karanténa nebo izolace a z tohoto důvodu není možné zajistit výuku podle školského zákona. [\[4\]](#)

Ředitel školy může vyhlásit mimořádné vzdělávání distančním způsobem, pokud z důvodu izolace, karantény nebo onemocnění COVID-19 není možná osobní přítomnost pedagogických pracovníků ve škole v takové míře, že důsledkem toho není možné zabezpečit prezenční vzdělávání ve škole v souladu se školským zákonem a současně se ředitel školy dohodne v potřebném rozsahu s pedagogickými pracovníky, že budou činnost vykonávat z jiného místa, přičemž děti, žáci a studenti jsou povinni se tohoto způsobu vzdělávání účastnit (s výjimkou žáků základní umělecké školy a jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky).

Kromě výše zmíněné podmínky ve vztahu k mimořádnému vzdělávání distančním způsobem, že je vyžadována dohoda ředitele školy s pedagogickými pracovníky, je bezpochyby nezbytné, aby takoví pracovníci měli možnost výuku z jiného místa (např. z domu) zabezpečit, příp. byli pro příznaky onemocnění COVID-19 schopni pracovat vůbec.

Řediteli školy se pro obě varianty, tj. jak pro mimořádné ředitelské volno, tak pro mimořádné vzdělávání distančním způsobem, dává k dispozici celkem až 10 dnů, přičemž uvedené možnosti bude mít ředitel pouze po dobu trvání stavu pandemické pohotovosti vyhlášeného v souladu se zákonem č. [94/2021](#) Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášení mimořádného ředitelského volna nebo mimořádného vzdělávání distančním způsobem se bude týkat celé školy, popř. jednotlivého pracoviště, nikoli toliko konkrétních tříd, ročníků, skupin atp.[\[5\]](#) Jeví se jako vhodné poznamenat, že pokud bude ředitelské volno vyhlášeno např. pro celou školu, neznamená to, že pedagogičtí pracovníci, kteří nejsou v karanténě, izolaci či nebylo rozhodnuto o jejich dočasné pracovní neschopnosti, mají bez dalšího volno a mohou jim být nařízeny např. práce související s přímou pedagogickou činností.[\[6\]](#)

I přes to, že v nynějším časovém období dochází k postupnému rozvolňování četného množství opatření proti onemocnění COVID-19, je vzhledem k nevyzpytatelnosti situace tento právní nástroj, resp. vyhlášení mimořádného ředitelského volna a mimořádného vzdělávání distančním způsobem velmi vhodný.

Mgr. Jiří Svoboda

[\[1\]](#) Zákon č. [563/2004](#) Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pedagogických pracovnících“).

[\[2\]](#) Srov. ustanovení § 2 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících.

[\[3\]](#) Ustanovení stanovuje případy, kdy je škola povinna dětem, žákům a studentům zajistit distanční výuku, kdy z důvodu krizových či mimořádných opatření anebo z důvodu nařízení karantény není možná osobní přítomnost většiny dětí, žáků nebo studentů s tím, že přechod na distanční výuku se týká pouze dotčených dětí, žáků a studentů, tedy těch, jimž je mimořádným či krizovým opatřením omezena možnost osobní přítomnosti ve škole či těch, jichž se dotýká karanténní opatření, resp. toto ustanovení řeší situaci dětí, žáků a studentů dotčených příslušnými protiepidemickými opatřeními a zachování jejich práva na vzdělání, i když toliko v distanční formě.

[\[4\]](#) Důvodová zpráva k zákonu č. [26/2022](#) Sb.

[\[5\]](#) Další mimořádná opatření k organizaci školního roku. Právní rozhledy 3/2022, s. II. In: Beck-online. [cit. 17. 2. 2022].

[6] Demonstrativní příklad prací souvisejících s přímou pedagogickou činností obsahuje ustanovení § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. [263/2007](#) Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)